

An Interview – 2.9.2012.:

Sam yada CANNAROZZI

Razgovor / Interview:

DVR:

Na svom putu, neki su ljudi u potrazi za istinom, neki traže odgovore na pitanja o prolaznosti i o patnji koja iz nje proizlazi. Netko se uporno probija gustišem i šikarama vlastitih misli tražeći svoju vlastitu stazu, a netko jednostavno zna od početka svoje potrage da je na pravom putu, te mada mlad, radi i uči, kao zrela i zaokružena osoba. Rijetki su, nažalost, oni koji se tijekom života osjećaju udobno

i dobro s onim što rade, s onim što daruju ovom svijetu, koji su bogati i puni života i ljubavi. Čini mi se da si Ti među njima, Sam. Da li je potraga za Samom Cannarozijem kakvog te poznajemo danas bila bolna?

Sam yada CANNAROZZI

Osobno, bilo je to moje prvo studentsko putovanje u Europu, 1971-1972, koje je otvorilo moje oči i uvjetovalo moje odrastanje (mada se čvrsto držim svoje djetinje nevinosti). Vjerujem da sam imao odlično obrazovanje, no kao i sa svim utjecajima, čovjek se mora prilagoditi i promijeniti dio toga. S akademskog, prešao sam na umjetničko. To je bila vrlo uzbudljiva promjena i stepenica, no ne bez određene neizvjesnosti. Kada vratim pogled unatrag, rekao bih da sam bio iznimno sretan, ali sam također radio vrlo naporno kako bih ostvario svoje istinite želje. I imao obitelj. Sve u svemu, do sada sam uspio izbjeći neku veću patnju i vrlo sam zahvalan na tome. Nastojim biti otvoren prema egzistencijama drugih, manje sretnih ljudi.

ĐVR

Ne mogu a da ne pitam, u tvom obiteljskom stablu ima i hrvatskih korijena, zar ne? Sjećam se, prije nekog vremena smo se dopisivali o tome. Da li je tvoja baka bila iz Dalmacije? Jesi li posjetio Hrvatsku, njeno rodno mjesto, Jadransko more?

Sam yada CANNAROZZI

Da, sasvim sigurno nosim dio hrvatskog nasljeđa po majčinoj strani. Njeno je ime bilo Katica Kragić, a moja baka bila je Nada Roje. Posjetio sam samo Split, prije Domovinskog rata gdje su bili rođeni moj djed i baka i bilo je to putovanje za sjećanje. Moja majka i njena sestra su također tada doputovale u Split. Još uvijek imam veliku obitelj u tom gradu.

DVR

Biti izvođač, umjetnik, pričatelj priča, može izgledati jednostavno i zanimljivo, no, nije sve tako jednostavno kako se čini, zar ne? Potrebno je mnogo rada... Kako je započela tvoja karijera pričatelja priča?

Sam yada CANNAROZZI

Profesionalno pričam priče punih 30 godina. Osam godina sam nastupao i učio u kazalištu, a plesom i ostalim kazališnim umjetnostima bavio sam se sredinom sedamdesetih XX. stoljeća. Također, diplomirao sam moderne jezike i lingvistiku. 1982. godine bio sam pozvan na međunarodni festival pripovijedanja priča u zapadnoj Francuskoj. Nastupao sam s tradicionalnim pripovjedačima priča sa Sicilije, iz Tunisa, Rajhistana i Egipta. I shvatio sam da je upravo taj vid umjetnosti ono što sam tražio, jer umjetnost pripovijedanja temelji se na živoj riječi.

DVR

Za svoju publiku izvodiš i donosiš im svoje vlastito umjetničko djelo, otvaraš poneka vrata u vlastiti misaoni svijet, budiš njihova unutarnja bogatstva, uz pomoć umjetnosti pomažeš ljudima pronaći vlastiti put ... Jesi li kao mlad sanjao što ćeš raditi u životu?

Sam yada CANNAROZZI

Najprije sam mislio da ću postati profesor stranih jezika. No, nakon studiranja u Francuskoj upoznao sam kazalište. Znao sam da želim raditi nešto u vezi s javnim

nastupanjem, publikom. A kazalište se za mene, s vremenom, pretvorilo u pripovijedanje priča.

DVR

Voljeti ono što radiš, nažalost, u današnje vrijeme rijetka je sreća. Ponekad, čovjek traži „ono nešto“ godinama. Nakon diplome u modernim jezicima i lingvistici, nastavio si svoju potragu i učenje. Što te vuklo dalje u sve te krasne stvari, znatiželja ili...

Sam yada CANNAROZZI

Moja je filozofija biti znatiželjan do kraja svoga života. Veliki Leonardo da Vinci rekao je: „Šezdeset mi je godina i još učim!“ A kada u mislima pratim svoju karijeru, moje formalno obrazovanje u jezicima bilo je dobro upotrijebljeno u kazalištu, naročito u pripovijedanju priča. Također, sve sam to vrijeme pisao poeziju, mnoge stilove, a haiku dvadeset godina.

DVR

Tvoje priče, gdje pronalaziš ideje, gdje započinju u stvarnosti? Postoji li iskra, inspiracija koja vodi u istraživanje i novo djelo?

Sam yada CANNAROZZI

Priče su posvuda oko nas! Uvijek čitam priče, sa svih strana svijeta. Moj repertoar je kreiran od čuda i bajki. Imam repertoar od 12 sati pripovijedanja priča i stalno dodajem nove. Također, meni je važno kako netko pripovijeda priče. Pa prema

tome koristim govornu riječ, ali i geste, nešto glazbe i ritma, objekte, a ponekad koristim i origami.

ĐVR

Osjetljivost za druge kulture, sretanje toliko mnogo različitih ljudi, putovanja! Što misliš, hoće li čovječanstvo sačuvati sebe, hoćemo li postati humanija bića jedni prema drugima? Naš planet, naša kolijevka! Volimo li ju dovoljno? Poštujemo li ju? Jesi li ti optimističan?

Sam yada CANNAROZZI

Velika je radost, ali i velika obaveza pripovijedati i dijeliti priče s različitim ljudima. Mnogo europskih zemalja, kao i mnoge zemlje zapadne Afrike francuskog govornog područja pozivale me da gostujem kao umjetnik. Samo mogu reći da, ovim načinom dodirivanja i dijeljenja, susretima s ljudima, mogu uvidjeti da doista jesmo povezani na svom planetu, da trebamo jedni druge i da

možemo cijeniti jedni druge u kulturološkom i u socijalnom smislu. MORAMO biti optimisti!!!

ĐVR

Haiku. I to od sredine sedamdesetih prošlog stoljeća do danas! Je li točno da, kada se pjesnik zaljubi u haiku da je to za cijeli život? Kako si došao u dodir s haiku poezijom? U SAD-u haiku se piše više od stoljeća pa pretpostavljam da ga je bilo lakše sresti upravo u Sjedinjenim državama nego u drugim dijelovima zapadnog svijeta. U Hrvatskoj su prvi haikui objavljeni početkom šezdesetih prošlog stoljeća, a prvi časopis za haiku imali smo 1977. godine.

Sam yada CANNAROZZI

Prvi dodir s haikuom imao sam kao devetogodišnji dječak u osnovnoj školi u Chicagu, SAD. (Inače, odrastao sam u kvartu s imigrantima sa Sicilije i bivše Jugoslavije. I danas tamo žive mnoge obitelji porijeklom iz Hrvatske i Srbije). Dakle, haiku sam počeo pisati u SAD-u, no baš kao što je to bilo i s mojim pozivom i karijerom u kazalištu te pripovijedanju priča, Francuska je zemlja u kojoj sam počeo ozbiljno pisati haiku te ga objavljivati u Europi, ali i Japanu, Kanadi i Novom Zelandu, itd.

ĐVR

Haiku prolazi kroz značajne promjene, ne samo ovih godina, stalno se mijenja baš kao i sve ostalo, na putu kroz vrijeme, različite načine života i kulture te mnoge jezike s kojima se susreće. Kako pjesnici postaju zreliji i njihovo razumijevanje života se mijenja. No, neki hajidini, iako su rođeni zapadnjaci, doimaju se kao da njihovim venama teče haiku. Već njihovi prvi haiku zapisi doista i jesu haiku. Različiti stilovi, raskrižja na koja dolazi haiku i mnogi drugi problemi kao da ih ne dotiču. Je li moguće da haiku živimo i nosimo u sebi, a da toga nismo svjesni i

nemamo hrabrosti otvoriti se toj poeziji? Ili je kultura ipak učinila promjene kroz stoljeća, kao na primjer, nagli tehnološki napredak koji nema gotovo ništa zajedničko s logikom načina života ljudi kroz tisućljeća postojanja?

Sam yada CANNAROZZI

Lijepo bi bilo vjerovati da svaki čovjek ima tu pjesničku inspiraciju, bar malenu, u svojoj duši. No, često takav dar nije potican i razvijan. Vezano za haiku, kratku i sažetu formu, mislim da je na Zapadu to poslovica. Vezano za filozofsku refleksiju, to je naravno globalno. No, mislim da je istočnjački i zapadnjački pristup vrlo različit. Mada, naravno, u svakoj kulturi pojedinci mogu imati tendencije za drugim kulturama.

ĐVR

Haiku je u ovo vrijeme kod kuće svugdje u svijetu. Neki autori uspijevaju ostati vjerni tradicionalnom japanskom haikuu, ili pišu u maniri velikih japanskih majstora. Tvoj haiku zdržao je taj sjaj.

Sam yada CANNAROZZI

Izborom i disciplinom izabrao sam ostati blizu tradicionalnoj haiku inspiraciji i formi, haiku trenutak obično je primijećen trenutno (rijetko korigiran naknadno), sedamnaest slogova i oslonac na prirodu/kigou. Često ostvarujem iznenađenje u haikuu.

Haiku i sernyu pišem nepristrano.

DVR

Postoje tvrdnje da je haiku preeksponiran, da je previše pjesama koje nazivamo haiku, ali i da nema dovoljno kvalitetnih haiku pjesama. Slažeš li se? Ako da, kako je moguće popraviti situaciju?

Sam yada CANNAROZZI

Kao što je to slučaj s mnogim ostvarenjima ljudskih bića, posebno u umjetnostima, početni genij postaje razvodnjen kada biva uopćen, omasovljen. Haiku nije izuzetak. Čitajući mnoge časopise i publikacije primjetio sam to u formi jednostavne imitacije ili misli prezentiranih kao haiku. Štoviše, postoje internetske stranice s haiku šalama što smatram omalovažavajućim. Moja osobna reakcija je jednostavno pisati haiku najbolje što možemo. Ja nisam taj koji dijeli moralne kritike. Na povremenim haiku radionicama, kukai natjecanju i slično nastojim biti pozitivan i ohrabriti sudionike koji su zainteresirani filozofijom haiku. To je najbolje što možemo učiniti.

DVR

Tko je tvoj najdraži hajidin (haiku pjesnik)? Postoji li haiku koji voliš više od ostalih? Možemo li znati koji i što ti znači?

Sam yada CANNAROZZI

Issu (Issa- japanski rani autor) sam upoznao veoma rano u bilježenju poezije općenito. Nježan je, izravan, milosrdan, iskren. I način na koji je živio cijeli život, odražavao je ono u što on vjeruje. Mislim da njegov haiku:

O ne! Ne ucmečaj ju

muha skuplja ruke i

moli stražnjim nogama

Tu je također i završetak jedne priče Inuita/Eskima o nekom čovjeku koji je poželio udariti komarca. No, kada komarac odgovara, „a tko će brinuti za moju unučad“, osoba uzvikuje – zabilježio sam to u formi haiku:

mada je teško vjerovati

već djed

sićušni komarac

HAIKU BY Sam yada CANNAROZZI

doors always open

yet his knocking never ceases

the woodpecker

if you wait for it
or if you don't wait for it
the moon will come up

evening fireworks
all the sparks fall except one
first star in the sky

listening to thunder
crows perched high up in the trees
adjust their cawing

hoping to catch something
a spider stretches its web
over a mirror

the cow's bells even
when rung all day long cannot
chase the fog away

all the passing stars
were caught in the tree branches
chilly spring evening

a swan in the rain
all ruffled in the downpour
her sabi intact

a lone empty bench
memories rains wash away
and the bus is late

the nude magnolia
scents and blossoms are long gone
yet grass remembers

DVR

Thank you dear Sam, stay tuned to *Diogen pro cultura magazine...*

Artiste-ès-Contes
Cie Café Crème
76 r Neyret
01600 Parcieux FR
tel/fax: 00 33 4 78 98 35 85
website: <http://www.samcannarozzi.com>

PR
DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>